

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Suojelusihteeri Aili Jukarainen
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Yleiskaava
PL 10
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@helsinki.fi

Asia: Mielipide Helsingin yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS, päivätty 13.11.2012).

Mielipiteen lausuu Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry (rek.nro 116.353, 2261 jäsentä vuoden 2013 alussa). Tringa ry:n tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä- Uudellamaalla).

Tringa ry on tutustunut Helsingin yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja lausuu siitä mielipiteenään seuraavaa.

Nyt nähtävillä oleva Helsingin yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei huomioi riittäväällä tavalla luonnon monimuotoisuuden suojelua.

Suomi on osaltaan sitoutunut pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen Biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen (The United Nations Convention on Biological Diversity CBD) osapuolena. Vuonna 2010 sopimuksen 10. osapuolikokouksessa Nagoyassa todettiin, ettei yksikään osapuolimaa ollut saavuttanut kyseistä tavoitetta ja se uusittiin. Tavoitteen saavuttamiseksi luonnon monimuotoisuuden vaaliminen on otettava entistä paremmin huomioon myös maankäytön suunnittelussa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mainitsemisessa selvityksissä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen mainitaan ainoastaan sivulla 13. viheralueiden strategisen kehityskuvan yhteydessä, siihen sisältyvänä alakohtana. Kyseinen ratkaisu ei tuo esille luonnon monimuotoisuuden turvaamisen tärkeyttä.

LUMO-ohjelman huomioiminen kaavatyössä

Helsinki on laatinut Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman (LUMO-ohjelma). Ohjelma hyväksyttiin ympäristölautakunnassa syksyllä 2008 ja kaupunginhallitus hyväksyi ohjelman päätavoitteet 2010. LUMO-ohjelma tulee huomioida myös kaupungin maankäytön suunnittelussa. Erityisesti yleiskaavatyötä koskee LUMO-ohjelman 1. päätavoite.

“1. Ekologinen verkosto ja siihen sisältyvät arvokkaan luonnon ydinalueet turvataan sekä Helsingissä että koko pääkaupunkiseudulla.

Tavoitteena on vahvistaa ekologistia yhteyksiä ja merkitä ne kaavoihin luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiksi luo-alueiksi. Lisäksi tavoitteena on turvata metsäalueiden verkosto ja toimia aktiivisesti pääkaupunkiseudun niittyverkoston kehittämiseksi.”

LUMO-ohjelman huomioiminen kaavatyössä edellyttää ajantasaisia selvityksiä, joiden perusteella osoitetaan SL-merkinnän ansaitsevat luontokohteet sekä muut luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet (mm. ekologiset yhteydet) luo-merkinnöin.

Helsingin tärkeät lintualueet

Tringa on selvittänyt vuonna 2010 Uudenmaan liitolle maakuntakaavatyötä varten Uudenmaan maakunnallisesti tärkeät lintualueet (Ellermaa 2010). Myös Helsingistä löytyi selvityksessä useampia maakunnallisesti tärkeitä tai lähes tärkeitä lintualueita (Liite 1.). Maakunnalliseen arvoon yltävien kohteiden lisäksi kaupungissa on useita kaupungin mittakaavassa tärkeitä lintualueita, jotka tulee selvittää ja huomioida kaavatyössä.

Kaavan informatiivisuus ja ohjausvaikutus

Tringa katsoo, että yleiskaava tulisi laatia voimassaolevaa Helsingin yleiskaava 2002 tarkempana. Yleiskaavan tarkentaminen edellisen kaavan ratkaisusta parantaisi kaavan ohjausvaikutusta mm. luonnon monimuotoisuuden suojelua silmälläpitäen sekä kansalaisten edellytyksiä osallistua maankäytön suunnitteluun. Myös kaavamerkintöihin tulee kiinnittää huomiota niin, että virkistysalueille ja tärkeille luontoalueille sovelletaan erilaisia merkintöjä. Kaavamääräyksien laatimisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että ne turvaavat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden alueiden sekä viheralueverkostoon kuuluvien alueiden luontoarvot.

Helsingissä 23. päivänä tammikuuta 2012
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Seppo Vuolanto
Puheenjohtaja

Lähteet:

Ellermaa, M. (2010) Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. Tringa: 37. - 38. Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

LIITE 1.

HELSINGIN MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄT LINTUALUEET

Kallahdenniemen vedet on kohde, jota luonnehtii osittain suojellun harjun painuminen mereen. Harju jatkuu merenpinnan alla ja pilkistää pinnan alta esiin vielä särkkinä kaukana merellä. Nämä kivikkoiset matalikot ovat tärkeitä vesilintujen ruokailualueita. Sorsia tavataan keväin syksyin satoja, parhaimmillaan tuhatkunta. Alla mainittujen lisäksi kohde on sukeltaville sorsille lähes maakunnallisesti merkittävä (alli, tukkasotka, telkkä).

Syyslevähdysalue: silkkiuikku (80-115), kyhmyjoutsen (120-200).

Santahamina on puolustusvoimien omistama välisaariston hiekkaperäinen saari. Suurlahden edustalla on hyviä lintuluotoja. Suurlahti kerää muuttoaikana kahlaajia. Kissa- ja Likolammet ovat reheviä lampia reunuslehtoineen. Kissalammen länsipuolella on sankkoja sekametsiä ja kuusikoita. Kevätlevähdysalue: tylli (24-57), valkoviklo (30).

Pesimäalue: mustakurkku-uikku (5-7).

Suomenlinnan luodot – Harakka on Uudenmaan selkeästi tärkein selkälokin pesimäalue, käsittäen noin neljäsosan maakunnan pesimäkannasta. Uudenmaan saaristo on lähes autioitunut tästä lajista viime vuosikymmeninä. Alueella on myös valkoposkihanhen suurin pesimäaikainen keskittymä Uudellamaalla. Kohde on muutenkin edustava saaristolinnuston pesimäpaikka (muiden lajien edustavuutta ei ole kuitenkaan analysoitu tämän kohteen suhteen).

Viikki-Vanhankaupunginlahti on laaja ruovikkoinen merenlahti ympäröivineen lehtoineen ja peltoineen Vantaanjoen suistossa. Lahtea hallitsevat laajat järviruokokasvustot. Reunametsät ovat reheviä tervaleppäluhtia. Kosteikko rajoittuu koillisessa Viikin peltoihin ja Koetilaan. Alue on maakunnan merkittävimpiä kosteikkoja, osittain sen tehokkaan hoito- ja suojelutoimenpiteiden vuoksi. Viikin pellot ovat olennainen osa kokonaisuutta, keräten ruokailemaan valkoposkiahania ja töyhtöhyyppiä.

Kevätlevähdysalue: haapana (100-140), tavi (300-400), jouhisorsa (30-35), heinätavi (9-11), silkkiuikku (100), suokukko (150-160),

Pesimäalue: haapana (14-17), heinäSORSA (94-123), silkkiuikku (46-63), luhtakana (13-14), töyhtöhyypä (30), pikkutikka (5-6), keltävästäräkki (28-29), rastaskerttunen (6-8), viiksitimali (16-19).

Östersundomin lintuvedet on joukko lähekkäin sijaitsevia reheviä merenlahtia: Porvarinlahti, Torpviken ja Östersundominlahti (sis. Karlvikin ja Kapellvikenin). Lajisto on tytärkohteilla hyvin samantapainen. Alueella on pääasiallisesti merkitystä pesimäalueena.

Pesimäalue: tukkasotka (7-8), isokoskelo (9-12), silkkiuikku (57-71), punajalkaviklo (6-10), pikkulepinkäinen (2-6).

HELSINGIN LÄHES MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄT LINTUALUEET

Niskalan pellot – kolmanneksi paras valkoposkihanhen syyslevähdyspaikka. Pelloilla on mahdollisesti merkitystä kapustarinnalle syksyisin.

Vuosaaren täyttömäki – Uudenmaan yksi harvoista säännöllisistä ruisrääkän keskittymistä. Alue on